

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte predsedníčky JUDr. M. Fridovej a členiek JUDr. H. Haukvitzovej a JUDr. Ľ. Kúdelovej v právnej veci žalobcu: **I., K., K.**, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu: **B., R., T.**, zast. JUDr. J., advokát, **M., T.**, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobcu: **M., M., K.**, proti žalovanému: **U., P.**, o určenie neplatnosti zmluvnej odchýlky v poisťnej zmluve a o zaplatenie 600 000 Sk, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 36 Cb 10/2002-120 zo dňa 2. júla 2007, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 36 Cb 10/2002-120 zo dňa 2. júla 2007
p o t v r d z u j e.

Žalovanému trovy odvolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd, ako súd prvého stupňa, zamietol žalobu na určenie neplatnosti zmluvnej odchýlky a zaplatenie sumy 600 000 Sk. Žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch svojho rozsudku uviedol, že na základe vykonaného dokazovania konajúci súd dospel k záveru, že žalobca nesprávne posudzuje rozsah poisťného krytia, ak má za to, že vylúčením vedomého porušenia povinnosti je poisťné krytie nulové. V zmysle čl. 5 ods. 4 VPP poistenia zodpovednosti za škodu možno dohodnúť, že poistenie sa nevzťahuje na zodpovednosť za škodu vzniknutú inými rizikami, ako sú uvedené v ods. 1

a 2 tohto článku. Poistná zmluva v zmysle tohto článku vylúčila vedomé porušenie povinnosti, t. j. zodpovednosť za také zavinenie, kde je prítomná intelektuálna zložka. Táto je prítomná pri priamom a nepriamom úmysle a pri vedomej nedbanlivosti. Intelektuálna zložka nie je zastúpená pri nevedomej nedbanlivosti, pre jeho zodpovednosť za tento druh zavinenia je v plnej miere krytá. Žalobca sa teda nemôže dovolávať toho, že zmluva nekryje žiadne riziko. Po opätovnom posúdení nároku súdom, dospel súd k záveru, že nárok je nedôvodný, a preto ho zamietol v plnom rozsahu. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 OSP, žalobca si však žiadne trovy konania neuplatnil, súd preto rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobe vyhovel, alebo aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Žiadal tiež priznať trovy konania. Namietal, že jeho zodpovedný pracovník z nedbanlivosti nevykonával službu zodpovedne, lebo v dlhšom čase od 18.30 h dňa 17.6.1999 do 4.30 h dňa 18.6.1999 si vlámanie alebo inú podozrivú činnosť vôbec nevšimol, čím došlo k vlámaniu a odcudzeniu vecí. Jeho pracovník úmyselne neporušil režimové opatrenia, ale pri výkone obchádzkovej služby nebol dôsledný a pri jej výkone mal zistiť na bočných dverách objektu rozlomenú vložku FAB a vylomené dvere do budovy. Ak by to bol zistil včas, možno by bol páchatel' pri čine zaistený.

Podľa § 788 ods. 2, 3 Obč. zák. v platnom znení, súčasťou poistnej zmluvy sú všeobecné poistné podmienky schválené dozorným orgánom. V poistnej zmluve sa možno od poistných podmienok odchýliť len v prípadoch v nich určených, alebo ak je to na prospech poisteného. V článku 5 Všeobecných poistných podmienok bolo dohodnuté, že poistenie sa nevzťahuje na zodpovednosť za škodu spôsobenú len úmyselne. V poistnej zmluve, v článku 2 bod 4 písm. a, bolo dohodnuté, že poistenie sa nevzťahuje na škodu spôsobenú vedomým porušením povinnosti, t. j. že sa nevzťahuje aj na nedbanlivostné porušenie povinnosti. V poistných podmienkach poistenia zodpovednosti za škodu, ktoré platia pre zmluvu, ktorú uzavreli so žalovanou, nie je určené, že sa možno odchýliť od výluk v nich stanovených alebo v poistných podmienkach ustanovené výluky rozširovať o ďalšie výluky, t. j. úmyselné konanie rozšíriť a na nedbanlivostné konanie,

pokiaľ by neboli v jeho prospech. Preto dojednanie v poisťnej zmluve, že poisťovňa nie je povinná nahradiť za neho škodu vedľajšiemu účastníkovi, ak škoda vznikla vedomým (nedbanlivým) porušením povinnosti je neplatné, pretože je v jeho prospech. V poisťných podmienkach sa neuvádza, že poisťovňa nie je povinná nahradiť za neho škodu poškodenému, ak škoda vznikla vedome, t. j. z nedbanlivosti. Uvádza sa len, že poistenie sa nevzťahuje, ak škoda vznikla úmyselne. Ak by tomu tak malo byť podľa čl. 5 bod 4 VPP, že poistenie sa nevzťahuje na zodpovednosť za škodu spôsobenú úmyselne, ale aj z nedbanlivosti, je tým vylúčená akákoľvek postihnuteľnosť žalovanej pri plnení za škodu. Je toho názoru, že v tejto časti je poisťná zmluva neplatná podľa § 39 Obč. zák., lebo odporuje zákonu, ho obchádza a prieči sa dobrým mravom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212 ods. 1 OSP v neprítomnosti žalobcu, ktorý svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní riadne ospravedlnil a napadnutý rozsudok podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil. Zobral na vedomie zmenu v osobe správcu konkurznej podstaty, ku ktorej došlo na základe uznesenia konkurzného súdu z októbra 2007. Vychádzal zo zistenia, že predmetom sporu je žalobcom uplatnené právo na vyslovenie neplatnosti článku 2 bod 4 písm. a poisťnej zmluvy a zaplatenie 600 000 Sk. Účastníci uzatvorili 9.6.1999 poisťnú zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu. Túto vymedzili v čl. 1 bod 1 písm. a/, b/, kde je uvedené, že poistenie podľa tejto zmluvy zahŕňa a/ poistenie všeobecnej zodpovednosti za škodu a b/ poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú výkonom strážnej služby v rozsahu podľa článku 2 tejto zmluvy. V článku 2 – Osobitné zmluvné dojednania je v bode 4 písm. a/ uvedené, že okrem vylúčení stanovených v článku V ods. 1, 2, 3 a 5 VPPZ a v súlade s čl. 5 ods. 4 VPPZ sa poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú výkonom strážnej služby nevzťahuje na zodpovednosť za škodu spôsobenú vedomým porušením povinností stanovených zmluvou o poskytovaní súkromných bezpečnostných služieb (smernice pre výkon strážnej služby). Medzi účastníkmi nie je sporné, že v nočných hodinách bližšie nezistenej dobe zo 17. na 18.6.1999 doteraz neznámy páchatel' sa vlámal do objektu vedľajšieho účastníka a odcudzil odtiaľ rôzne hnutel'né predmety, čím mu bola spôsobená škoda v udanej výške 786 200 Sk. V objekte vykonával strážnu službu pracovník žalobcu, ktorý riadne v potrebných intervaloch vykonával obchôdzku a pri obchôdzke v čase od 4.25 do 4.35 h

dňa 18.6.1999 zistil vylomený bočný vchod a dvere a krádež, o čom vyrozumel policajné orgány. Žalobca sa domnieva, že pokiaľ by jeho pracovník vykonával obchádzku dôslednejšie, mohol toto narušenie objektu zistiť skôr, prípadne prichytiť páchatel'a, preto považuje škodu, ktorá vznikla vedľajšiemu účastníkovi v dôsledku krádeže vlámaním, za poistnú udalosť v zmysle uzatvorenej poistnej zmluvy, za ktorú zodpovedá z titulu nevedomej nedbanlivosti, a ktorú je potom za neho povinný plniť žalovaný. Odvolací súd je zhodne s prvostupňovým súdom toho názoru, že v predmetnom prípade vôbec nedošlo k poistnej udalosti, na ktorú by sa vzťahovala zodpovednosť žalobcu. Ako sa z obsahu spisu zisťuje, povinnosti pre výkon strážnej služby upravovali režimové opatrenia, ktoré v časti – Základné povinnosti Súkromnej bezpečnostnej služby a jej členov upravovali konkrétne povinnosti na zabezpečenie ochrany majetku vedľajšieho účastníka žalobcom, kde je okrem iného uvedené, že zabezpečenie ochrany majetku a objektov sa vykonáva týždenne v dobe O. nepretržite v sobotu a nedeľu a počas sviatkov, dní pracovného voľna a pokoja. Počas výkonu služby je služba povinná vykonávať nepravidelnú pochôdzku a o tejto viesť záznam v knihe služieb. Počas výkonu služby je povinný vykonávať obchádzky po určených trasách v objekte v nepravidelných intervaloch tak, že za každých X. minút vykoná minimálne jednu obchádzku. O vykonaní obchádzok vedie predpísanú evidenciu v knihe služieb. Pri pochôdzkovej činnosti je potrebné sa zamerať predovšetkým na pohyb cudzích osôb po pracovnej dobe a na uzamykanie budov, prevádzkových a skladových priestorov, uzatvorenie okien a dverí. Vyšetrením predmetnej trestnej činnosti neznámeho páchatel'a nebolo zistené, že škoda, ktorá vznikla vedľajšiemu účastníkovi bola spôsobená výkonom strážnej služby, a že by teda išlo o škodu, ktorá je predmetom poistného krytia podľa uzatvorenej poistnej zmluvy. Obchádzky boli vykonávané podľa režimových opatrení, o čom svedčia predložené záznamy a pri pochôdzke v čase od 4.25 h strážna služba zistila narušenie objektu, čo ihneď ohlásili polícii. Kedy konkrétne došlo k vlámaniu sa počas vyšetovania nezistilo a nebolo ani preukázané, že k vlámaniu a následnej škode došlo v dôsledku zodpovednosti žalobcu pri výkone strážnej služby, nie je preto možné zodpovednosť za škodu pripísať na vrub pracovníka žalobcu. Treba súhlasiť s názorom, že v predmetnom prípade nedošlo k poistnej udalosti, ktorá je krytá poistnou zmluvou č. 20 3 1705. Za daného skutkového a právneho stavu veci nebol dôvod zaoberať sa

námietkou žalobcu o neplatnosti článku 2 bod 4 písm. a/ poistnej zmluvy. Odvolací súd preto odvolaniu žalobcu nevyhovel.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP, ale pretože žalovanému žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, neboli mu priznané.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 27. mája 2008

**JUDr. Margita F r i d o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: